

РЕШЕНИЕ

№ 1426

гр. София, 13.12.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ТО VI-21, в публично заседание на шестнадесети ноември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Радостина Данаилова

при участието на секретаря Елеонора Анг. Георгиева
като разгледа докладваното от Радостина Данаилова Търговско дело № 20211100901472 по описа за 2021 година

Предявени са обективно кумулативно съединени осъдителни искове с правна квалификация чл. 134 ЗЗД, вр. с чл. 405 КЗ и чл. 409 КЗ от С. ООД, в качеството му на процесуален субституент на БМ Л. ЕАД за осъждане на ответника ЗАД А. АД да заплати на БМ Л. ЕАД, в качеството му на застрахован собственик, застрахователно обезщетение в размер на 72000 лв. по договор за имуществено застраховане с полица №0306X0348345 от 11.12.2017 г. за настъпило на 24.07.2018 г. -25.07.2018 г. застрахователно събитие „кражба“ на застрахованото имущество – лек автомобил Ауди S6 с рег.№*****, обезщетение за забавено плащане в размер на 18620 лв. за период на забава 04.01.2019 г. – 22.07.2021 г. Претендира се законна лихва от датата на исковата молба и разноските по делото.

Ищецът С. ООД твърди, че е сключил с ответника договор за комбинирана застраховка „Каско“, клауза „Пълно каско“ и Злополука по полица №0306X0348345 от 11.12.2017 г. по отношение на лек автомобил Ауди S6 с рег.№*****. На 13.12.2017 г. ищецът прехвърлил собствеността върху застрахования лек автомобил на БМ Л. ЕАД, с което дружество сключил договор за финансов Л. за същия автомобил и на това основание получил ползването му, като с добавък № 1 от 14.12.2017 г., сключен с ответника, БМ Л. ЕАД заместило ищеца в правата и задълженията по застрахователния договор. В периода между 19.00 часа на 24.07.2018 г. и 7:30 часа на 25.07.2018 г. застрахованият автомобил бил откраднат, като ответникът бил уведомен за настъпилото застрахователно събитие, за което образувал щета №88018030100160, по която отказал изплащане на застрахователно обезщетение с писмо от 04.01.2019 г. Тъй като

застрахованият собственик на автомобила БМ Л. ЕАД не предприел действия по защита на правото да получи обезщетение, то ищеца, в качеството му на Л.ополучател, който по силата на закона има право да получи от Л.одателя разликата между застрахователното обезщетение и останалите непогасени Л.ови вноски, предявява искове за защита правата на своя длъжник относно застрахователното обезщетение и обезщетението за забавеното му плащане.

Ответникът оспорва исковите, като не оспорва сключването на застрахователния договор, както и фактите относно прехвърлянето на собствеността, сключването на договора за Л. и замяната на ищеца в застрахователното правоотношение от новия собственик, но твърди, че на 14.12.2017 г. е уговорено и друго изменение на застрахователния договор като застрахованият БМ Л. ЕАД е прехвърлило правата по застрахователния договор на Българо –Американска кредитна банка АД, поради което и ответникът счита исковите за неоснователни. На следващо място твърди, че е налице неизпълнение на задълженията на застрахования да уведоми застрахователя за всички настъпили промени в ползването на автомобила, тъй като след сключването на Л.овия договор между С. ООД и БМ Л. ЕАД и въпреки уговорената между тях забрана за субЛ., такъв е сключен с П. П., като въз основа на клаузи в Общите условия към застрахователния договор /т.50.9 и т.51/ застрахователят има право да откаже изплащане на обезщетение или да намали същото, на които свои права ответникът се позовава. Същите факти ответникът счита да представляват изключен риск по договора / т.14.5 ОУ/, тъй като представляват неполагане на дължимата грижа за предпазване на застрахованото имущество и следва да се квалифицират като груба небрежност. Оспорва застрахователното събитие да е настъпило по твърдения начин, както и да се касае за кражба, респективно за покрит риск по договора, като се позовава на получени от него изявления от лицата, които са предявили щетата и декларирали относимите към настъпването на застрахователното събитие обстоятелства, на които лица е било предоставено ползването на автомобила. Позовава се на неизпълнение на задължението на застрахования да предаде всички ключове от автомобила, тъй като един от предадените ключове, общо три, не е за автомобила. Евентуално оспорва претенцията за застрахователно обезщетение по размер при твърдения, че застрахованият собственик не е претърпял вреди в твърдения в размер, които основава на факти относно извършено погасяване на Л.ови вноски от страна на С. ООД, евентуално поради несъответствието на претенцията с действителната стойност на вещта. Прави възражение за погасяване на вземанията по давност, като твърди, че застрахователното събитие е настъпило на по-ранна дата от твърдяната.

Във връзка с възраженията на ответника с допълнителната искова молба ищецът оспорва добавък № 3 от 14.12.2017 г. да прехвърля конкретни права в полза на Българо-американска кредитна банка АД, евентуално твърди, че уговорката е отменена от БМ Л. ЕАД, евентуално че Банката се отказала от правата по застрахователния договор, евентуално, че посочването ѝ като

ползващо се лице и във връзка с договори за кредит, които са погасени. Оспорва като недоказани възраженията на ответника, че не се касае за кражба, а за обсебване на автомобила от лицата, на които е било предоставено ползването. Счита за ирелевантни обстоятелствата относно сключване на договора за субЛ., както и застрахователното събитие да има връзка с него, като оспорва ответникът да може да черпи възражения от договорите за Л. и субЛ.. Счита, че основание за отказ или намаляване на обезщетението може да бъде само такова неизпълнение на задължения, което е допринесло за настъпване на застрахователното събитие. Твърди да са изпълнени задълженията по предаване на всички ключове от автомобила, както и че невъзможността за разчитане на един от тях не обуславя извод, че не е за автомобила, нито това обстоятелство да има връзка с настъпване на застрахователното събитие. Поддържа, че застрахователното обезщетение е дължимо за настъпило застрахователно събитие – в случая кражба и е съизмеримо с пазарната стойност на застрахованото имущество, като за определянето му няма значение какви ползи и получил собственика на вещта.

Съдът, след преценка на доводите на страните и събраните по делото доказателства, на основание чл.235 от ГПК, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

В тежест на ищеца по иска по чл.134 ЗЗД, вр.чл.405 КЗ е да докаже твърденията си, че е кредитор на БМ Л. ЕАД за конкретно вземане, като докаже размера на уговорените и погасени Л.ови вноски, респективно пазарната стойност на автомобила към датата, на която се твърди да е настъпило застрахователно събитие, твърденията си относно отмяна на уговорката по анекс/добавък № 3 от страна на БМ Л. ЕАД, относно връзката на тази уговорка с конкретни кредитни задължения на БМ Л. ЕАД и пълното им погасяване, респективно отказ от Българо-американска кредитна банка АД от правата по добавък № 3, твърденията си относно настъпване на фактите, които счита да представляват събитие, покрит риск по договора за застраховка.

Ответникът следва да докаже твърденията си, че неизпълнението на задълженията по договора е допринесло за настъпване на събитието, твърденията си то да се осъществило по различен от посочения от ищеца начин и в различен по-ранен момент.

За безспорни и ненуждаещи си от доказване в отношенията между страните са обявени обстоятелствата относно сключването на договор за комбинирана застраховка „Каско“, клауза „Пълно каско“ и Злополука по полица №0306X0348345 от 11.12.2017 г. по отношение на лек автомобил Ауди S6 с рег.№*****, прехвърлянето на собствеността върху автомобила от С. ООД на БМ Л. ЕАД, сключването на анексите към договора за застраховка от 14.12.2017 г.

Спорни между страните са въпросите относно легитимацията на ищеца да предяви исковете, настъпването на застрахователното събитие, размера на

вредите и наличието на факти, които обуславят право на ответника да откаже изплащане на застрахователно обезщетение.

По отношение процесуалната и материалната легитимация на ищеца

Ищецът има качеството на Л.ополучател по отношение на застрахованото имущество по силата на сключения договор за Л. с другия ищец БМ Л. ЕАД, поради което и по аргумент от разпоредбата на чл.384, ал.3, вр.ал.2, т.2 КЗ има право да получи застрахователното обезщетение за Л.овата вещо, което обезщетение обаче по силата на закона застрахователят е длъжен да изплати на Л.одателя. Следователно ищецът се явява кредитор на Л.одателя БМ Л. ЕАД с вземане равностойно на това обезщетение или разликата между него и дължимите Л.ови вноски, каквито се установява да няма с оглед представеното удостоверение изх.№ 012/21.02.2022 г., издадено от БМ Л. ЕАД и съответно е легитимиран да упражни правата му по застрахователния договор, сключен с ответника.

По делото се доказват твърденията на ответника, че с добавък № 3 към сключената застрахователна полица за застраховка „каско“ Л.одателят БМ Л. ЕАД „прехвърля“ правата си по полицата в полза на Българо -американска кредитна банка АД, която уговорка може да се тълкува единствено като такава в полза на трето лице, тъй като не покрива характеристиките на договор за цесия, която изисква съгласието на приобретателя на правото. С оглед разпоредбата на чл.384 КЗ, съдържаща специална регламентация относно сключването на застрахователни договори по отношение на имущество, отдадено на Л., включително изискваща съгласие от Л.ополучателя за сключването на договора и признаваща му качество на застрахован, то съдът намира, че такава уговорка без съгласието на Л.ополучателя е недействителна и не го обвързва изобщо, поради което и безпредметно да се обсъждат представените доказателства за отказ на третото лице от застрахователно обезщетение, каквито са събрани по делото.

Следователно възраженията на ответника, че ищецът не е легитимиран нито процесуално, нито материално да търси присъждане на застрахователно обезщетение са неоснователни.

По отношение настъпването на застрахователно събитие и вредите

Ответникът оспорва твърденията за настъпване на застрахователно събитие по време и начин, като се позовава на писмени изявления на лицата П. П. и Л. К., които са предявили щетата от името на застрахования.

По делото са събрани писмени и гласни доказателства относно твърденията на ищеца за кражба на застрахования автомобил. Установява се, че с договор за Л. от 29.12.2017 г. ищецът С. ООД е сключило с П. Й. П. договор, с който на свой ред е отдало на Л. застрахования автомобил.

Установява се, че на 25.07.2018 г. ответникът е получил уведомление-декларация за щета, че застрахованият автомобил липсва, от мястото където е паркиран, като уведомлението е подадено от Л. К., който е разпитан като свидетел по делото и съобщава, че автомобилът е оставен пред дома му в гр.

Монтана от П. П., с когото поддържали приятелски отношения, с уговорката понеже П. заминава за Германия, автомобилът да остане при К., който да го прибере впоследствие в гаража си, докато П. се върне, като на К. били оставен и ключ и документите за автомобила. На следващия ден свидетелят К. установил, че автомобилът не е на улицата пред дома му и се обадил на П., който вече бил в Германия, за да му съобщи, като П. му казал, че трябва да се обади някъде и след това върнал обаждане, че К. трябва да съобщи за кражба. Същите факти, но с конкретни дати и часове, свидетелят К. е посочил и пред ответника в подписания на 25.07.2018 г. и подаден заедно с уведомлението за щета документ, наименован „сведение“.

Същите факти относно срещата на свидетелите К. и П., оставянето на колата от последния на адреса на първия в гр. Монтана, времето и съдържанието на разговора им, заминаването на свидетеля П. за Германия, получаването на обаждане от К. за липсата на колата се съобщават и от свидетеля П., който е разпитан по делегация от РС – Монтана, като съобщава единствено, че преди да даде указания за уведомяване на полицията при получаване на информацията за изчезването на автомобила, е предприел обаждане до ищеца С. АД, тъй като е имал опасения, че автомобилът може да е иззет от тях поради неплащане на две Л.ови вноски. Същите факти свидетелят П. е изложил и пред ответника -застраховател писмено на 19.09.2018 г.

Ответникът е представил изходящи от свидетелите Л. К. и П. П. писмени изявления следващи по време първоначално депозираните по щетата, съответно от Л. К. от дата 13.09.2019 г. и от П. П. с дата от 28.09.2018г., с нотариална заверка на подписите, които изявления счита, че опровергават достоверността на показанията им и първоначалните им писмени изявления, като и двамата свидетели съобщават, че подписването на вторите изявления е станало под принуда и след заплахи, а съдът кредитира показанията в тази им част, като ги съпоставя с първоначалните им изявления по щетата, обстоятелството, че по-късно съставените изявления не съдържат никакви конкретно проверими факти, а тези на П. изобщо не съдържат факти, а само правни квалификации, съответно въз основа на тях не могат да се формира извод за конкретна фактическа обстановка, която е относима към настъпването на застрахователното събитие и поведението на свидетеля П.. Ответникът, който носи тежестта не е доказал конкретно осъществили се факти относно друго време и обстоятелства, при които автомобилът да е изчезнал, като писмените изявления на св.К. с оглед установените факти относно начина, по които са създадени, не представляват такива доказателства.

При тези факти съдът приема за доказани по делото твърденията на ищеца, че застрахованият автомобил е бил противозаконно отнет от фактическата власт на П. П. и следователно е налице кражба на застрахованото имущество, която представлява застрахователно събитие по договора за застраховка „каска“.

От заключението на приетата по делото автотехническа експертиза се установява, че пазарната стойност на застрахования автомобил към датата на настъпване на застрахователното събитие -24 -25.07.2018 г. е 72 465 лв., която сума надвишава претендираното обезщетение.

Неоснователни са доводите на ответника, че вреди не са настъпили, тъй като поради отдаването му на субЛ. Л.ополучателят получавал Л.ови вноски за него, независимо от кражбата му. Посоченото обстоятелство е ирелевантно относно дължимостта на застрахователно обезщетение, тъй като по силата на уговорката в застрахователния договор на обезщетяване подлежи загубата или повредата на застрахованото имущество, в случая автомобил, а не пропуснатите ползи във връзка с притежаването му, а с кражбата на автомобила за застрахованият Л.ополучател е налице именно загуба на застрахованото имущество.

По отношение доводите на ответника за наличие на обстоятелства изключващи или намаляващи отговорността му.

Неоснователни са възраженията на ответника за наличие на неизпълнение на задължения на застрахования, което е значително с оглед интереса му и поражда правото му да откаже изплащане на обезщетение или да иска намаление на същото.

Причинната връзка между неизпълнението на конкретно задължение и настъпването на застрахователното събитие е задължителна предпоставка, обуславяща правото на застрахователя да откаже изплащане на обезщетение, тъй като само такова неизпълнение е значително с оглед интереса му. Този извод следва пряко от разпоредбата на чл.408КЗ, а в същия смисъл е и константната задължителна съдебна практика, обективизирана в постановените по реда на чл.290 ГПК решение № 4 / 21.03.2012 г. на ВКС, ТК, II т.о., решение № 15 /12.06.2012 г. по т.д. № 454/2011 г. на ВКС, ТК, II т.о., решение № 49 / 29.07.2013 г. по т.д. № 840/2012 г. на ВКС, ТК, I т.о., решение № 185/ 05.03.2014 г. по т.д. № 350/2012 г. на ВКС, ТК, I т.о., решение № 32/ 11.08.2014 г. по т.д. № 1262/2013 г. на ВКС, ТК, II т.о., решение №167/07.02.2017 г. по т.д.№1655/2015 г. на ВКС, II т.о., които макар и постановени при действие на отменения Кодекс за застраховането са относими и към сега действащата редакция, която е идентична.

Не представлява такова неизпълнение обстоятелството, че по отношение на застрахования автомобил е сключен договор за субЛ., тъй като това обстоятелство няма връзка с настъпването на вредите по вече изложените съображения за недоказаност на конкретно поведение на Л.ополучателят П., което да е допринесло било за осъществяване на застрахователното събитие, било за увеличаването на вредите. Още по-малко може да е основание за отказ за изплащане на застрахователно обезщетение задължение на ищеца по Л.овия договор, по който застрахователят не е страна.

Неоснователни са и доводите във връзка с контактните ключове от

автомобила, като съгласно представените от самия ответник два броя приемно-предавателни протоколи, на 28.07.2018 г. са му предадени два броя оригинални ключове, като невъзможността за разчитането на единия от тях не е равнозначна на неоригиналност, какъвто извод би следвал при разчитане на информацията относно принадлежност към друг автомобил, нито по делото се установява отнемането на автомобила да е станало чрез използването на един от оригиналните ключове от него, които са били в държане на Л.ополучателя.

Неоснователно е и възражението за погасяването на вземането за застрахователно обезщетение по давност, тъй като съгласно чл. 378, ал.1 КЗ давността е тригодишна, като исковата молба е подадена на 23.07.2021 г., а по делото се установява застрахователното събитие да е настъпило в периода 24-25.07.2018 г. и ответникът не е доказал по-ранна дата, каквато твърди.

Следователно по делото се установяват предпоставките обуславящи възникване на задължение за ответника да заплати застрахователно обезщетение, което следва да се изплати на Л.одателя БМ Л. ЕАД по силата на изричната разпоредба на чл.384, ал-2, т.2 КЗ, поради което и предявеният главен иск е основателен.

Съответно на основание чл.409 КЗ ответникът дължи и обезщетение за забавено плащане. Съгласно т.82 и т.85, раздел XV от общите условия на ответника застрахователното се изплаща до 15 дни от представяне на всички необходими документи за определяне на обезщетението, включително постановление от прокуратурата за прекратяване на или наказателното производство, съгласно разпоредбите на НПК.

Доказателства относно датата на представяне на документи, извън уведомлението за щета и предаването на ключовете, ищецът, който носи тежестта, не е представил, като доводите му, че извод относно представяне на всички доказателства следва от постановления на 04.01.2019 г. отказ от изплащане на застрахователно обезщетение са неоснователни. По делото е представено от самия ищец постановление за спиране на наказателното производство изх.№1620/27.03.2019 г. на РП – Монтана, което е условие за изплащане на застрахователно обезщетение съобразно уговорката между страните, поради което и очевидно не е могло да бъде представено на ответника преди издаването му.

Съдът приема, че необходимите документи, относими към определяне и изплащане на застрахователното обезщетение са представени на ответника в пълнота на 07.05.2019 г., каквото признание се съдържа в представения от самия ответник сигнал до РП – Монтана, изх.№100-2993/12.06.2020 г., поради което и ответникът е изпаднал в забава на плащането с изтичане на 15 дни, считано от тази дата, а именно на 23.05.2019 г., от която дата дължи обезщетение за забавено плащане, което изчислено от съда по реда на чл.162 ГПК е в размер на 15861,27 лв., до който размер е основателен акцесорният иск, като за разликата до 18620 лв. и за периода 04.01.2019 г. 22.05.2019 г. искът следва да се отхвърли.

Право на разноси при този изход от спора имат и двете насрещни страни, като такива са претендирали С. ООД и ответникът. Съобразно уважената част от исквете на С. ООД следва да се присъдят разноси в размер на 3805,32 лв. за държавна такса и депозит за експертиза от разноси в общ размер на 3924,80 лв., а на ответника, съобразно отхвърлената част от исквете, следва да се присъдят разноси в размер на 18,27 лв. за депозити за експертиза и свидетели и юрисконсултско възнаграждение от разноси в общ размер на 600 лв.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА по исквете на С. ООД, ЕИК *****, на основание чл. 134 ЗЗД, вр. с чл. 405 КЗ и чл. 409 КЗ **ЗАД А. АД**, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр.София, ул.*****, № 2 **да заплати на БМ Л. ЕАД**, ЕИК *****, в качеството му на Л.одател, **застрахователно обезщетение в размер на 72000 лв.** по договор за имуществено застраховане с полица №0306X0348345 от 11.12.2017 г. за настъпило на 24.07.2018 г. -25.07.2018 г. застрахователно събитие „кражба“ на застрахованото имущество – лек автомобил Ауди S6 с рег.№ *****, **ведно със законната лихва от 23.07.2021 г.** до окончателното ѝ заплащане, както и **обезщетение за забавено плащане в размер на 15861,27 лв.** за период на забава 23.05.2019 г. – 22.07.2021 г., като **ОТХВЪРЛЯ** иска за законна лихва за разликата над 15861,27 лв. до 18620 лв. и за периода 04.01.2019 г. – 22.05.2019 г.

ОСЪЖДА ЗАД А. АД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр.София, ул.*****, № 2 **да заплати на С. ООД**, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр.София, бул.Г.М. *****, на основание чл.78, ал.1 ГПК **разноси по делото в размер на 3805,32 лв.** за държавна такса и депозит за експертиза.

ОСЪЖДА С. ООД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр.София, бул.Г.М. *****, **да заплати на ЗАД А. АД**, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр.София, ул.*****, № 2 на основание чл.78, ал.3 ГПК **разноси по делото в размер на 18,27 лв.** за депозити за експертиза и свидетели и юрисконсултско възнаграждение

Решението може да се обжалва с въззивна жалба пред Софийския апелативен съд в двуседмичен срок от връчването му.

Съдия при Софийски градски съд: _____